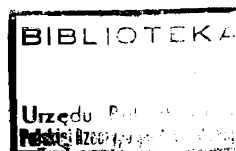

16 grudnia 1932 r.

B411 3/042

URZĄD PATENTOWY

RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

OPIS PATENTOWY

Nr 17050.

Kl. 15 i 3.

Karol Henryk Droste
(Warszawa, Polska).

Przyrząd do księgowania.

Patent dodatkowy do patentu Nr 14411.

Patent zależny od patentu Nr 3539.

Zgłoszono 26 listopada 1930 r.

Udzielono 26 września 1932 r.

Najdłuższy czas trwania patentu do 3 września 1946 r.

Wynalazek niniejszy jest dalszem udoskonaleniem aparatu buchalteryjnego według patentu Nr 14411, a celem jego jest znaczne ułatwienie manipulacji przy księgowaniu nie tylko na luźnych arkuszach dziennika, lecz także w oprawionych sznurowanych księgach. Wynalazek ten polega na tem, że zastosowano złączony przegubowo z listwą naciskową przycisk o kształcie linealu, podnoszony i opuszczany zapomocą pokręcania krótkiego łącznika równoległowodu czteroprzegubowego, którego górne ogniwo stanowi właśnie ów przycisk.

Dolne przeguby równoległowodu są umieszczone w dwóch koziolkach, przytwierdzonych do płyty podstawowej z glinu.

Do podnoszenia i opuszczania przycisku wraz z listwą naciskową służy rączka, połączona z krótkim łącznikiem równoległowodu i zaopatrzona w dwuramienną zapadkę, której dolny haczyk wchodzi między stałe zębki. W celu opuszczania przycisku wystarczy zatem pokręcenie rączki przy równoczesnem naciskaniu zapadki. Przy podnoszeniu zaś przycisku należy pokręcić rączkę w kierunku odwrotnym. Udoskona-

lenie aparatu buchalteryjnego według patentu Nr 14411 polega również na innych nowych szczegółach konstrukcyjnych, wskazanych w dalszym ciągu tego opisu.

Na rysunku uwidoczniono postać wykonania wynalazku tytułem przykładu. Fig. 1 przedstawia widok boczny, a częściowo przekrój podłużny przyrządu, fig. 2 — widok z góry przyrządu bez płyty podstawowej, fig. 3 — jego widok czołowy, a częściowo przekrój poprzeczny linealu, fig. 4 i 5 przedstawiają lineal w rzutach bocznym i z góry, a fig. 6 — przekrój przyrządu wzdłuż linii A — A na fig. 2.

W pobliżu bocznej krawędzi płyty 1, wykonanej np. z glinu, umieszczony jest przyrząd do zaciskania arkuszy, którego głównymi częściami są koziółki 2, 2', przytwierdzone do płyty 1 zapomocą śrubek 3. W wycięciach prowadnic 25, 25' koziółków 2, 2' suwają się pionowo końce beleczki 4, którą wypychają ku górze trzpienie 28, będące pod wpływem sprężyn 29. Trzpienie 28 są prowadzone w drewnianych płytkach 36, na których spoczywa płyta podstawowa 1. W celu przesunięcia wdół beleczki 4 należy przekrócić kciuki 27, 27', obracające się na stałych osiach 26, 26'. W beleczce 4 wykonane są otwory gwintowane, w których osadzone są śruby ustalające 31, 31', na których końcach jest umieszczony lineal 30, służący jako dosuwka wkładanych z prawej strony arkuszy papieru i kalki.

W przedłużeniu koziółków 2, 2' znajdują się przeguby 7, 7', na których obracają się krótkie łączniki 8, 8', których końce 9, 9' są połączone przegubowo z przyciskiem 5 o kształcie linealu metalowego. Lineal ten służy do przyciskania arkuszy papieru i kalki do płyty podstawowej 1 i porusza się zawsze równolegle do niej, ponieważ łączniki 8 i 8' mają równą długość i identyczne nachylenie względem płyty podstawowej. Lineal (przycisk) 5 posiada w pobliżu jednego swego końca wygięcie o kształcie łuku 5'', obejmującego w pochylonym położeniu

łącznika 8' przegub 7' oraz sąsiednią część koziółka 2'.

Łącznik 8 jest połączony z rączką 10 zapomocą tulejki, obejmującej oś przegubu 7, w rączce 10 zaś umieszczona jest wahadłowo dwuramienna zapadka 11. Na zapadkę tę ciśnie nieprzedstawiona na rysunku sprężyna, wskutek czego dolny haczyk 12 zapadki 11 wchodzi między ząbki 13, wykonane na powierzchni prowadnicy 25. Obracanie rączki 10 razem z łącznikiem 8 w kierunku strzałki x wywołuje podniesienie się przycisku 5, który pozostaje w położeniu podniesionem, ponieważ ząbki 13 zatrzymują haczyk 12 zapadki 11, uniemożliwiając w ten sposób powrót rączki 10 do położenia pochylego (dolnego), przedstawionego na fig. 1. W celu opuszczenia przycisku 5 należy nacisnąć zapadkę 11. Wówczas haczyk 12 zostaje wysunięty z pomiędzy ząbków 13, tak iż rączkę 10 można obracać w dowolnym kierunku.

Podstawa koziółków 2, 2', obejmująca zdołu przeguby 7, 7', nie dotyka bezpośrednio płyty 1, lecz jest od niej nieco oddalona, a to w celu umożliwienia wsuwania pod przycisk 5 kartek papieru i kalki, wystających poza górne i dolne krawędzie płyty podstawowej 1.

Z przyciskiem 5 jest wahlwie połączona druga listwa naciskowa 6, której celem jest przytrzymywanie dalszych kartek papieru i kalki na arkuszach, przyciskanych przyciskiem 5 do płyty 1. W odpowiednich wyźłobieniach przycisku 5 są umieszczone sworznie 14, 14', na których wahają się uszka 15, 15', złączone na stałe z listwą naciskową 6. Sprężyny 37, 37' starają się obracać te uszka 15, 15' wdół, wskutek czego listwa 6 jest przyciskana do płyty podstawowej 1 również wówczas, gdy przycisk 5 znajduje się w swym położeniu najniższem. W celu podniesienia listwy 6, np. gdy chodzi o zdjęcie przykleiszczonych tą listwą kartek papieru i kalki, należy naciskać rączkę 16, złączoną na stałe z listwą 6. Znajdu-

jąca się na listwie 6 podziałka powinna zgadzać się z linjaturą arkusza.

Na listwie 6 jest umieszczony suwaczek 18, który można przesuwac z góry ku dołowi o pewne równe odstępny (odpowiadające np. odstępom linjatury na kartkach) zapomocą dowolnego przyrządu, który jest uruchomiany zapomocą naciskania rączki 17, złączonej z zapadką 17. Sprężynka 19 osłania mechanizm zapadkowy, a haczyk 20 służy do włączania i wyłączania tego mechanizmu zapadkowego. W celu wyłączenia tego mechanizmu i zwolnienia suwaczka 18, tak aby można go było przesuwac dowolnie w górę i w dół linjatury, należy przekreścić haczyk 20 w prawo; przekreślenie zaś tego haczyka w lewo powoduje natychmiastowe włączenie mechanizmu zapadkowego.

Suwaczek jest zaopatrzony w okienko 21 i wskazówkę 21', służące do ułatwienia szybkiego orjentowania się w numerach podziałki i do zapamiętania jakiegoś numeru, oraz w ochronną przezroczystą płytkę celuloidową 22. Ujęcie metalowe 23 płytki 22 jest połączone przegubowo z suwakiem 18 zapomocą zawias 24.

Na płycie podstawowej 1 osadzony jest przesuwany znany lineal pomocniczy 32 (fig. 3, 4, 5), który, po ustaleniu go na płycie 1, służy do zatrzymywania w pewnym ściśle określonym miejscu prawej krawędzi kartki, wsuwanej z lewej strony ku prawej. Krawędź ta zatrzymuje się o ostre wcięcie 32' linealu 32. Lineal ten jest zaopatrzony na swych końcach w uchwyty 33, 33', obejmujące górną (od strony piszącego) i dolną krawędź płyty podstawowej 1. Śrubka 35 służy do ustalania linealu 32 w nadanym położeniu na płycie 1. Wkładka metalowa 34 przenosi nacisk śrubki 35 na brzeg płyty 1, wskutek czego powierzchnia tarcia jest zwiększona, co chroni płytę 1 przed deformacjami wskutek nacisku śrubki 35.

Przy zastosowaniu przyrządu np. do księgowania w oprawionych księgach, należy zapomocą przekreślenia kciuków 27 i 27'

podnieść beleczkę 4, a zapomocą obrócenia rączki 10 podnieść przycisk 5 wraz z listwą naciskową 6. Po nałożeniu na płytę arkusza kalki można odpowiednią kartkę dziennika przesunąć z lewej strony ku prawej pod podniesionymi częściami 4, 5 i 6, aż prawa krawędź kartki oprze się o wcięcie 32' linealu 32. Linjatura dziennika powinna zgadzać się z podziałką na listwie 6. Po spuszczeniu beleczki 4 (zapomocą przekreślenia kciuków 27 i 27') należy wsunąć arkusz konta zbiorowego wraz z kalką od prawej strony ku lewej pod częściami 5 i 6, aż lewa krawędź arkusza kontowego oprze się o nastawiony poprzednio lineal 30. Wówczas można opuścić przycisk 5, pokręcając rączkę 10 i równocześnie naciskając zapadkę 11. W celu założenia arkusza np. konta szczegółowego i kalki, należy podnieść listwę 6 naciśnięciem rączki 16 i wsunąć ten arkusz wraz z kalką od prawej strony ku lewej, aż do zetknięcia się jego z przyciskiem 5. W rubrykę poziomą, wskazaną wskazówką 21', wpisuje się odpowiednie pozycje, przyczem płytka ochronna 22 chroni część kartki, znajdującą się poniżej zapisywanej rubryki.

Zastrzeżenia patentowe.

1. Przyrząd do księgowania według patentu Nr 14411 z przyciskiem o kształcie linealu, połączonym przegubowo z listwą naciskową i podnoszonym albo opuszczanym zapomocą pokręcania rączki, znamieny tem, że przycisk (5) jest osadzony na łączniku (8) równoległowodów czteropregubowego (7, 7', 8, 8'), którego dolne przeguby (7, 7') są umieszczone w dwóch koziolkach (2, 2'), przytwierdzonych do płyty podstawowej (1).

2. Przyrząd według zastrz. 1, znamieny tem, że z jednym łącznikiem (8) równoległowodów jest połączona rączka (10), zaopatrzona w dwuramienną zapadkę (11), której dolny haczyk (12) współdziała z odpowiednim zębem ze stałych ząbków (13).

3. Przyrząd według zastrz. 1 i 2, znamieny tem, że koziółki (2, 2') posiadają pionowe prowadnice na końcu beleczki oporowej (4), zaopatrzonej w nastawny lineał (30), przyczem beleczka oporowa (4) jest przesuwana ku płycie podstawowej (1) zapomocą kciuków (27, 27').

4. Przyrząd według zastrz. 1 — 3, znamieny tem, że dolne przeguby (7, 7') równoległowodów (7, 7', 8, 8') są umieszczone w pewnym odstępnie od płyty podstawowej (1) w celu umożliwienia przesuwania arkuszy

papieru i kalki w górę i w dół poza krawędzie płyty podstawowej (1).

5. Przyrząd według zastrz. 1 — 4, znamieny tem, że na płycie podstawowej (1) jest osadzony znany przesuwny lineał metalowy (32), który jest zaopatrzony w ostre wcięcie (32') i który można ustalać zapomocą śrubki (35).

Karol Henryk Droste.

Zastępca: Inż. W. Suchowiak,
rzecznik patentowy.

